

VÁLASZ TAEGER DR. ÚR MEGJEGYZÉSEIRE.

Dr. VADÁSZ M. ELEMÉR-TŐL.

A Földtani Közlöny XXXIX. kötetében TAEGER dr. úr jobb ügyhöz méltó buzgósággal, részletesen fejtegeti munkájáról írott rövid ismertetésemet.¹ Végre arra az eredményre jut, hogy az említettem kifogásoknak magam sem tulajdonítok nagyobb fontosságot. Igaza van, mert azok a kifogások nézetem szerint sem vonnak le semmit a munka becséből, mint azt végső soraimban ki is fejeztem. Nem tartanám szükségesnek, hogy ezen a helyen foglalkozzam ez ügygyel, ha TAEGER dr. úr megjegyzéseinek személyes vonatkozása és hangja nem késztenének erre. A személyes vonatkozású részek figyelmen kívül hagyásával, egészen röviden tárgyalom a kérdést, mert ez az ügy sok szóbeszédet nem érdemel, különösen ezen a helyen, mely tudományos kérdések tisztázására való, de nem fölös szóbeszédre!

TAEGER dr. úr soraiból kiolvasható az a nyílt gyanusítás, mintha munkáját nem olvastam volna el. A nélkül, hogy erre különösebb módon reflektálnék, csak azt jegyzem meg, hogy azt a munkát annál inkább is figyelemmel olvastam, mert — a mint TAEGER dr. úr is tudja — analog területen dolgozva az összehasonlításra szükségem van. Munkáját átolvastam s megjegyzéseimnek legnagyobb részét most is s változatlanul fönn tartom! Egyedül szelvényeire tett megjegyzésem tárgyaltan, mert ez önhibámból, elnézésből történt, erről a tévedésemről azonban még TAEGER dr. úr válasza előtt tudtam.

Az említett, dolomitnál idősebb mészkövet illetőleg úgy áll a dolog, hogy azt csak mint lehetőséget említettem föl s állítom ma is. Idevonatkozó fejtegetéseit figyelmen kívül hagyva megjegyzem, hogy aki a Magyar Középhegységben valaha is dolgozott — tehát TAEGER dr. úr is — nagyon jól tudja, hogy éppen nem kevés ama helyeknek a száma, ahol települési viszonyok és kövületek nélkül egyedül csak analogiákra vagyunk utalva. Joggal tételezhettem föl tehát, hogy az említett szürke mészkő (nem dolomit, sem pedig eocén édesvízi mészkő, mint TAEGER dr. úr írja) — a Pilis és a közel jövőben megismertetendő dunáninneni rögök analogiája alapján — idősebb lehet a dolomitnál.

¹ Megjegyzések VADÁSZ E. "TAEGER H. A Vérteshegység földtani viszonyai" című ismertetéséhez.

TAEGER dr. úr megjegyzései nyomán ezeket tartom csak szükségesnek ismertetésemhez hozzátenni. A többről azért nem szólok, mert részben kicsinyes személyeskedések, gyenge szórszálhasogatások, részben pedig miután még mindig nem változtatták meg az ismertetésben megírt felfogásomat, tárgyaltanok. A kérdések jó része különben is olyan, hogy a még folyamatban levő vizsgálatok befejezéséig várnunk kell a végleges eredmények kialakulására. Természetes, hogy ilyen vizsgálatok érvei előtt szívesen meghajolok, de egyéni hiúságot nem szolgálok. Azonban ezeknek a vizsgálatoknak eredményeit — melyek TAEGER dr. úr megjegyzéseiben már megnyilvánulnak — ismertetésemben természetesen még tekintetbe nem vehettem.

Ezzel részemről ezt az ügyet lezártam.

A JURA-AMMONITÉSEK SZIFONÁLIS RÉSZARÁNYTALANSÁGÁRÓL.

STAFF JÁNOS-tól.

Az 1909 március 3-iki szakülésen dr. VADÁSZ M. ELEMÉR «rendellenes ammonitésekről» értekezett.¹ A tatai Kálváriadombról három olyan aspidoceras példánya volt, melyeknél a szifonális-karély föltűnő módon oldalra tolódott. A szifó helyzete nem volt kideríthető s úgy látszik a megtartási állapot nem engedte meg a belső kanyarulatok vizsgálatát. Bár ilyenformán a jelenséget sem magyarázni, sem behatóbban leírni nem lehetett, mindamellett VADÁSZ rövid közleménye jelentős kérdést érint.

Bármilyen ritkáknak tűnjenek is föl, mégsem olyanok a hasonló jelenségek; így VADÁSZ-nak az *Amm. cfr. doricus*-ra² vonatkozó köszönetre méltó utalását magam is további adatokkal óhajtom kiegészíteni. Más, hasonló rendellenességekkel való összehasonlítás már csak azért is érdekes lehet, a mennyiben a szifonális részaránytalanságok csak így ítéltetők meg. Az esetleges magyarázatok pedig szélesebb alapokra helyezhetők.

Az itt figyelembe veendő esetekben négy elemről: a szifó-, szifonális karély-, taraj — azaz a házdísz szimmetriasíkja — és a hátról vagy «a kanyarulatok magasságának» egymáshoz való viszonyáról van szó. Ezek az elemek rendes körülmények között egy síkban

¹ Földtani Közlöny 1904. p. 154—158.

² QUENSTEDT: *Amm. d. schwäb. Jura*. 1885. p. 266. Tab. 33. Fig. 27.